

Arartekoaren ebazpena, 2010eko urtarrilaren 15ekoa. Horren bidez, Elgetako Udalari gomendatzen zaio ofizioz baliogabetu ditzala auzokide bati 2008. urteaz geroztik zabor-tasa gisa bidali dizkion likidazioak, hari ez baitio beraren etxebizitzan zabor-bilketa zerbitzurik egiten.

Aurrekariak

1. Elgetako baserrialdean bizi den auzokide batek zalantzan jarri zuen Arartekoaren aurrean Elgetako Udalaren jokaera. Izan ere, toki erakunde hori zabor-tasa kobratzen hasi zitzaion 2008. urtearen hasieran, nahiz eta haren etxebizitzan zabor-bilketa zerbitzurik egin ez.

Eremu horretan edukiontzirik ez zutela ohartarazi zuen kexagileak. Egiaz, haren esanean, bere etxebizitzatik kilometro batera zeuden edukiontzirik hurbilenak.

2. Erakunde honek, bere informazio-eskaeran, hauxe adierazi zion Elgetako Udalari: etxebizitzaren eta zabor-edukiontzien artean distantzia luzea zegoenez gero, ez zela bidezkoa auzokide horri zabor-tasa kobratzea, udalerrriak ez baitzion benetan zabor-bilketa zerbitzurik egiten.

Horrela, Elgetako Udalak zerbitzu publikoak egiteagatik eta jarduerak burutzeagatik ordaindu beharreko tasak arautzeko duen ordenantzan ezarritakoa azpimarratu genuen: *“Udal administrazioak **zerbitzua benetan eskaini** edo **jarduera burutzea da egintza ezargarria...**”*. Orobat, udal ordenantza horren arabera: *“**tasa zerbitzua edo jarduera burutzen denean sortzen da**”*. Alegia, ez zen nahikoa zerbitzu hori oro har ondasun higiezinaren titularrentzat eskuragarri egotea, zerbitzua udalerrian sortu zelako; aitzitik, tasa hori kobratu ahal izateko, ezinbestekoa zen ordainketa erreklamatzeko zitzaien herritar zehatzei zerbitzu hori benetan egitea.

3. Elgetako Udala tasa kobratzearen alde agertu da bere erantzunean, eta hauxe adierazi du:

*“a) Udalak 1. eta 2. hiruhilabeteko zabor tasen diferentzia ordainduko diola.
b) Aurrerantzean tarifa 1.0 aplikatuko diogula, 8,08 € hiruhilabeteko, kontenedorea 150 mt. baino urrunago daukalako.*

Zabor tasa aplikatzen zaiola ikusten dugulako tasak, zabor bilketa aparte, garraioa eta errausketa zerbitzuak ere ordaindu behar duelako. (kalera ekartzen badu adibidez).

Mankomunitateak udalari kobratzen dio bide ondoan dauden baserrietako zabor tasa. Orain urte batzuk arte udalak ez zuen kobratzen baserriarrei, baina orain zabor tasa asko igo da eta udalak ezin du diferentzia guztiak ordaindu.” (sic)

Erreklamazioa kontuan izanda, kexan azaldutakoa eta Elgetako Udalak bidali digun informazioa aztertu ondoren, egokia iruditu zaigu zuri gogoeta hauek helaraztea:

Gogoetak

1. Zerbitzu publikoak egiteagatik eta jarduerak burutzeagatik ordaindu beharreko tasak arautzeko ordenantzan zera ezarrita dago: *“Udal administrazioak **zerbitzua benetan eskaini** edo jarduera burutzea da egintza ezargarria...”* (3. artikulua). Baita honako hau ere: *“tasa zerbitzua edo jarduera burutzen denean sortzen da”* (10. artikulua). Hau da, tasaren ordainketa eskatu ahal izateko, ezinbestekoa da udalerrian zerbitzu hori sortzeaz gain, tasa ordaintzea eskatzen zaien herritarrei zerbitzu hori benetan egitea.

Ordenantza horren 2. eranskinean hiri-hondakinak jaso eta erretzeko zerbitzuari heltzen zaio. Eranskinaren testua honela idatzita geratu zen 2008. urterako, tarifei eta horiek ezartzeko irizpideei zegokienez:

KATEGORIA	TARIFA	URTEKO TASA	HIRUH. TASA
1.	1.0	29,38 €	7,35 €
Etxebizitzak	1.1	73,47 €	18,37 €

2009an tarifa zertxobait igo zen.

KATEGORIA	TARIFA	URTEKO TASA	HIRUH. TASA
1.	1.0	32,32 €	8,08 €
Etxebizitzak	1.1	80,82 €	20,20 €

Tasa horiek aplikatzeko orduan, udalak kontuan hartzen du etxebizitzak baserrialdeetan kokatuta dauden ala ez eta etxebizitzatik hiri-hondakinak biltzeko gune hurbilenera zenbateko tartea dagoen. Horrela, bilgunea 150 m-ra baino urrunago baldin badago, 1.0 tarifa ezartzen da.

2. Zerbitzua benetan egiteari dagokionez, egokia iruditzen zaigu epaitegi hauen adierazpenak aipatzea: Auzitegi Gorenarenarena (1997ko ekainaren 7ko epaia,

12.362/1991 zenbakiko errekurtsua), Errioxako Auzitegi Nagusiarena (1997ko uztailaren 30eko epaia, 396 zk., 292/1996 zenbakiko errekurtsua) eta Gaztela-Mantxako Auzitegi Nagusiarena (1997ko irailaren 25eko epaia, 408 zk., 560/1995 zenbakiko errekurtsua). Horien guztien arabera, bidegabetzat jotzen da tasa kobratzea udalak ordainketa erreklamatzeko dion herritar zehatzari benetan zerbitzurik egiten ez badiu.

Horrela, Auzitegi Gorenak, arestian aipaturiko epaian hauxe adierazi zuen:

"...Es obligado, a este respecto, recordar que el hecho imponible de la tasa viene constituido por la prestación de un servicio o la realización de una actividad que beneficia o afecta de modo particular al sujeto pasivo. Lo dice taxativamente el artículo 26.1, a) de la Ley General Tributaria de 1963 (RCL 1963, 2490 y NDL 15243), según el cual 'las tasas son tributos cuyo hecho imponible consiste en la prestación de servicios o la realización de actividades en régimen de Derecho público que se refieran, afecten, o beneficien a los sujetos pasivos, cuando concurren las dos circunstancias siguientes: a) Que sean solicitud o recepción obligatoria para los administrados; b) Que no puedan prestarse o realizarse por el sector privado por cuanto impliquen intervención en la actuación de los particulares o cualquier otra manifestación del ejercicio de autoridad o porque, en relación a dichos servicios, esté establecida su reserva a favor del sector público conforme a la normativa vigente'.

Por tanto, ni siquiera la mera existencia de un servicio municipal es suficiente para constituir a una persona en sujeto pasivo de la tasa establecida para su financiación, si el servicio no se presta de modo que aquélla pueda considerarse especialmente afectada por aquél, en forma de beneficio efectivo o provocación por el interesado de la actividad municipal, pues sólo con esas características puede ser un servicio municipal legitimador de la exigencia de la tasa."

Halaber, goian aipaturiko beste adierazpenetako bat ere hona ekarri nahi dugu, hain zuzen, Gaztela-Mantxako Auzitegi Nagusiaren 1997ko irailaren 27ko epaia, izan ere, kexa-espedito honetan aztertzen ari garenaren antzeko egintza bat aztertzen da bertan. Egintza hori dela-eta, auzitegi horrek, bere ebazpenean, bidegabetzat jo zuen tasa kobratzea, egiaztatuta geratu baitzen ez zegoela zabor edukiontzirik errekurtsu-egilearen bizilekutik 300 metro baino gutxiagora. Horrelako kasuetan, jurisprudentziak onartzen duenez, ez da benetan udal zerbitzurik egiten, ez baita gauzatzen tasaren ordainketa eskatzea ahalbidetzen duen egitate zergapegarria (alegia, subjektu pasiboari bereziki mesede egiten dion edo bereziki eragiten dion zerbitzu bat egitea edo jarduera bat burutzea).

Zehazki zera adierazten da epai horretan: *“en el domicilio de la entidad recurrente no existe ni ha existido nunca contenedor de basuras, encontrándose el más próximo a 300 metros de distancia, y que por tanto no se le ha realizado el servicio de recogida de basuras, procede declarar vulnerados los artículos 20 y 26 de la Ley de Haciendas Locales, ya que para poderse exaccionar una tasa determinada es necesario que el municipio preste el servicio y que éste beneficie especialmente al administrado o le afecte de modo particular, por lo que no se puede exaccionar una tasa por un servicio que no se presta”*.

3. Toki araubideari buruzko gure legeriak ezartzen duenez, udalerriek zenbait eskumen bete behar dituzte beren udal eremuan, besteak beste: “hondakinak bildu eta tratatzeko zerbitzua” (25.2.1 artikulua).

Zerbitzu horrek nahitaez jaso beharreko zerbitzua izatea du bereizgarri, hau da, zerbitzua erabiltzailearen esku jarri ondoren, erabiltzaileak zerbitzu hori finantzatzen lagundu beharra dauka, tasa bat ordainduz, zerbitzua erabili nahiz ez erabili. Hala ere, herritarrek nahitaez zerbitzua jaso beharrak, kontrapuntu gisa, administrazioari betebeharrak ezartzen dio: zerbitzua benetan eta modu eraginkorrean jarri behar du eskuragarri auzokideentzat. Udalerrian ondasun higiezin baten titular izate hutsak ez die sortzen auzokideei hondakinak bildu eta tratatzeko zerbitzua mantentzen laguntzeko obligaziorik. Herritarrari tasa ordain dezan eskatu ahal izateko, ordainketa erreklamatzeko duen administrazioak ahalegina egin beharra dauka ondasun higiezin horiek kokatuta dauden eremu zehatzetan zerbitzu hori egitearekin lotutako elementuak jartzeko: edukiontzia, zaborrak biltzeko guneak...

4. Gai horren gainean, udal horri ohartarazi behar diogu ez dela nahikoa udal ordenantzak ezarritako kuota murriztea –tasaren %60 gutxitzea–, bada, aztertzen ari garen kasuan, udalaren edukiontzi hurbilenak ez daude etxebizitza horretatik 150 metrora, kilometro batera baizik. Hortaz, ezin da inolaz ere esan auzokide horri zaborrak biltzeko udal zerbitzua benetan egin zaionik 2008an udala tasa horren zenbatekoa kobratzen hasi zitzaionetik. Bestela esanda, auzokide horri dagokionez, ez da burutu tasa kobratzea ahalbidetzen duen egitate zergapegarria eta, beraz, ez da bidezkoa hori ordainaraztea.

Horregatik guztiagatik, otsailaren 27ko 3/1985 Legeak –erakunde hau sortu eta arautzekoak– 11.b) artikuluan ezarritakoaren arabera, honako gomendio hau egiten da:

2/2010 GOMENDIOA, urtarrilaren 15ekoa, Elgetako Udalari egina

1. Ofizioz baliogabetu ditzala (...) andreari 2008. urteaz geroztik zabor-tasa gisa bidali dizkion likidazioak, hari ez baitio beraren etxebizitzan egiaz zabor bilketa zerbitzurik egin.
2. Tasa horren erroldan auzokide horri ofizioz baja eman diezaiola, eremu horretan zerbitzua benetan egiten ez den bitartean.

